

[Kai Moltke.]

fyreplantager i apartheidlandet, som man i sin tid i De Forenede Nationer anbefalede at foretage økonomiske sanktioner imod. Ville det ikke også være passende, om man henstillede til cementtrusten, at den var lidt mindre ivrig for at drive sine gennem Portugal ejede cementfabrikker i Angola, at tiden ikke netop er inde til, at Dyrups farver og cementfabrikkens filialer og en berømt fynsk knallertfabrik i fællesskab laver kystfartsselskaber, og at vi nu får danske firmaer indviklet i havneanlæg? Ville det ikke give større vægt til resolutionen om, at Portugal osv. ikke skal forsynes med våben gennem NATO-lande eller andre steder fra, at man tilbageholdt de mere udfordrende forsøg på økonomisk at nyde fordel af for danske foretagender, at Angola er et land med en slaveøkonomi, med slavebetingelser for befolkningstallet, hvorfor det er uanstændigt, at danske foretagender netop vælger det som investeringsområde?

Dernæst til spørgsmålet Biafra. Jeg må her give hr. Gert Petersen ret i, at det ikke nytter noget at vise sin gode vilje til at bringe krigen i Biafra til afslutning, ved at man sender sagen det eneste sted hen, hvor man ved den på forhånd er umulig og på forhånd bliver afvist, nemlig til sikkerhedsrådet. Det kan se godt ud, man kan notere sig som ikke en af de vilde, men af de uskyldshvide engle ved at foretage sådanne ting, men det har intet med praktisk politik at gøre. Det ved ikke mindst vi, som er vant til at se den daglige forretningsgang i sådanne ting som at indbringe sager som Biafrakrigen for sikkerhedsrådet.

Jeg skal derfor kort — den ene tjeneste er jo den anden værd, kan man sige — give min uforbeholdne støtte til hr. Gert Petersens underændringsforslag, hvor det drejer sig om konflikten i Biafra, uden selv i store træk at komme ind på denne helt igennem beskæmmende konflikt, hvis egentlige årsag er kolonimagternes uansvarlige, af deres politik og økonomiske interesser dikterede grænsedragning i store dele af de tidligere koloniområder og specielt i Afrika.

Dernæst har jeg syntes, fordi der sad så mange vise mænd i dette udvalg, at man har taget lidt for let på hele Tysklands stilling og tysk erstatningsansvar. Det socialdemokratiske forslag blev fremsat i

november måned; november måned var den største store europæiske og internationale valutakrisens måned. Siden den tid har vi fået en sådan ny af disse tilbagevendende rystelser, manglende finansiel og økonomisk balance i Europa, hvor det samme Tyskland, som jeg her taler om, er kommet til at stå som den finansielt, pengemæssigt og økonomisk helt dominerende magt i Vesteuropa, med den dårlige vane — selv om det ganske vist returnerer visse af de indvundne spekulationskapitaler — i alle tilfælde at dirigere en klækkelig del af disse penge tilbage ikke til modtagerlandene, hvor pengene kom fra, men til De Forenede Stater for at være med til at lette den hårde belastning på De Forenede Staters valutabalace på grund af Vietnamkrigen. For det er jo dér, Tyskland har sendt en meget væsentlig del af sine indvundne og opsparede kapitaler hen.

Nu har jeg prøvet på at følge med i det indviklede problem, som hedder tysk indenrigspolitik. Der er noget, som i øjeblikket brænder, og det er striden om forældelsesfrister, frister, der betyder, at selv om man har slået nogle tusinde mennesker ihjel, kan der, når der er gået en årrække, ikke længere rejses sag, så må man gå i sin grav som det hæderlige menneske, som det ikke-kriminelle menneske, man aldrig nogen sinde har været. Men de tyske forældelsesfrister var måske et udgangspunkt for at sige, at i 1952 eller 1953 fik vi Londonprotokollen om, at Tyskland først skulle betale erstatninger til de lande, som havde været udsat for dets plyndringer økonomisk og materielt, når en tysk fredstraktat blev undertegnet, og i forbindelse med en tysk fredstraktat. Nu vil jeg da ikke tro, at der er nogen af de danske repræsentanter, der i sin tid gennem deres erklæringer godkendte den, der havde tænkt sig, at det var noget, som lå et kvart århundrede ude i tiden, for så tror jeg, man havde sparet blækket til sine underskrifter ved den givne lejlighed. Men valutabalancesituationen gør jo, at det er blevet til et vitalt spørgsmål for hele den europæiske og i særdeleshed for Danmarks økonomi.

Nu ser jeg i pressen, at somme tider misforstår man tingene og siger: ja men det stiller os over for det dobbelte spørgsmål, at så skal vi til at forhandle om erstatninger både med DDR og med Forbundsrepublikken. Folk, som skriver sådan noget, som